

ΕΚΕΪ

ΕΚΕΪ, επίρρ. [<αρχ. ἐκεῖ], στο σημείο εκείνο που αναφέρει ή δείχνει κάποιος. (Ακολουθούν 86 φρ.)·

- *άκου εκεί!* έκφραση αγανάκτησης, αμφισβήτησης, απορίας, έκπληξης ή θαυμασμού: «άκου εκεί, να μου βγάλει γλώσσα το τσογλάνι! || άκου εκεί, ν' αγοράσει αυτοκίνητο είκοσι εκατομμυρίων! || άκου εκεί, μέχρι τι μπορεί να καταφέρει το μυαλό του ανθρώπου!»· βλ. και φρ. για δεσ, λ. είδα·

- *ακούς εκεί!* έκφραση αγανάκτησης, οργής ή αποδοκιμασίας, με την οποία θέλουμε να προετοιμάσουμε το συνομιλητή μας για κάτι πολύ σοβαρό, που ετοιμαζόμαστε να του πούμε: «ακούς εκεί, να μου βρίσει τη μάνα ο παλιοαλήτης! || ακούς εκεί, τι κάθισε και είπε για μένα, που μια ζωή τον βοηθούσα και τον συμπαραστεκόμουν!»·

- *απλώνω τα πόδια μου μέχρις εκεί που φτάνει το πάπλωμα*, βλ. λ. [πόδι](#)·

- *απλώνω τα χέρια μου εκεί που δε φτάνουν*, βλ. λ. χέρι·

- *από δω ίσαμ' εκεί απάνω*, βλ. λ. [απάνω](#)·

- *από δω κι από κει*, βλ. λ. [εδώ](#)·

- *από δω τον είχα, από κει τον είχα*, βλ. λ. [εδώ](#)·

- *από κει*, από εκείνη την πλευρά, την κατεύθυνση, από εκείνο το σημείο: «έφυγε από κει». Συνήθως συνοδεύεται από χειρονομία ή νεύμα του κεφαλιού που δείχνει την πλευρά, την κατεύθυνση, το σημείο·

- *από κει και κάτω*, βλ. συνηθέστ. *από κει και πέρα*. (Λαϊκό τραγούδι: *έφυγες, θα με γνωρίσεις από κει και κάτω από αγάπη θ' αρρωστήσεις να το θυμηθείς*)·

- *από κει και μπρος*, βλ. συνηθέστ. *από κει και πέρα*·

- *από κει και πέρα*, **α.** στο εξής, στο μέλλον: «αντάλλαξαν βαριές κουβέντες κι από κει και πέρα δεν ξαναμίλησαν». **β.** δηλώνει κάποιο τοπικό όριο: «μέχρι εδώ είναι δικό μου κι από κει και πέρα είναι δικό σου»·

- *αυτά που κρατάς, θα σταβάλω εκεί που ξέρεις (ενν. στον κώλο σου και συνήθως ενν. τα λεφτά σου)*, βλ. λ. [ξέρω](#)·

- *αυτά που κρατάς, θα σταχώσω εκεί που ξέρεις (ενν. στον κώλο σου και συνήθως ενν. τα λεφτά σου)*, βλ. λ. [ξέρω](#)·

- *αυτά που κρατάς, να ταβάλεις εκεί που ξέρεις (ενν. στον κώλο σου και συνήθως ενν. τα λεφτά σου)*, βλ. λ. [ξέρω](#)·

- *αυτά που κρατάς, να ταχώσεις εκεί που ξέρεις (ενν. στον κώλο σου και συνήθως ενν. τα λεφτά σου)*, βλ. λ. [ξέρω](#)·

- *αυτό που κρατάς, θα στοβάλω εκεί που ξέρεις (ενν. στον κώλο σου)*, βλ. λ. [ξέρω](#)·

- *αυτό που κρατάς, θα στοχώσω εκεί που ξέρεις (ενν. στον κώλο σου)*, βλ. λ. [ξέρω](#)·

- *αυτό που κρατάς, να τοβάλεις εκεί που ξέρεις (ενν. στον κώλο σου)*, βλ. λ. [ξέρω](#)·

- *αυτό που κρατάς, να τοχώσεις εκεί που ξέρεις (ενν. στον κώλο σου)*, βλ. λ. [ξέρω](#)·

- βάλ' το εκεί που ξέρεις! βλ. λ. [ξέρω](#).
- βόσκει ο γάιδαρος εκεί που τονε δένουνε, βλ. λ. γάιδαρος.
- (για) δες εκεί! βλ. φρ. άκου εκεί(!).
- δε βγαίνει καπνός εκεί που δεν υπάρχει φωτιά, βλ. λ. [καπνός](#)¹.
- δε γλείφω εκεί που φτύνω, βλ. λ. [γλείφω](#).
- δε φυτρώνω εκεί που δε με σπέρνουν, βλ. λ. [φυτρώνω](#).
- δεν υπάρχει καπνός εκεί που δεν υπάρχει φωτιά, βλ. λ. [καπνός](#)¹.
- δώσ' εδώ και δώσ' εκεί πώς θα κάνουμε βρακί; βλ. λ. βρακί.
- εδώ κι εκεί, βλ. λ. [εδώ](#).
- εδώ παπάς, εκεί παπάς, βλ. λ. [παπάς](#).
- εδώ πατάει κι εκεί βρίσκεται, βλ. φρ. πατάει εδώ και βρίσκεται εκεί.
- είδες εκεί! βλ. λ. ακούς εκεί(!).
- εκεί, εκεί, στη βήτα εθνική! βλ. λ. βήτα.
- εκεί είν' όλ' η γλύκα, βλ. λ. γλύκα.
- εκεί καταστήσαμε! βλ. φρ. εδώ καταστήσαμε! λ. εδώ.
- εκεί που ..., **α.** δηλώνει αντίθεση: «εκεί που έλεγε ότι ξελάσπωσε από την εφορία, του 'ρθε κι άλλο πρόστιμο και πάει να τρελαθεί ο άνθρωπος!». **β.** τη στιγμή που, την ώρα που, κατά τη διάρκεια, ενώ: «εκεί που περπατούσαμε κουβενιάζοντας, του 'ρθε μια πέτρα στο κεφάλι».
- εκεί που βρίζει, σφυρίζει ή εκεί που σφυρίζει, βρίζει, βλ. λ. σφυρίζω
- εκεί που δε σε τρώει, μην ξύνεσαι άδικα, βλ. λ. [άδικος](#).
- εκεί που θα... ή εκεί που να..., αντί, προκειμένου: «εκεί που θα χάσεις τα λεφτά σου παίζοντας χαρτιά μ' αυτούς τους χαρτοκλέφτες, δεν τα δίνεις σε μένα να κάνω καμιά δουλειά! || εκεί που να γυρνάς άσκοπα στους δρόμους, δεν κάθεσαι στο σπίτι σου να διαβάσεις κανένα βιβλίο!».
- εκεί που είσαι ήμουν κι εδώ που είμαι θα 'ρθεις, **α.** λέγεται από ηλικιωμένο, όταν κάποιος νέος του ειρωνεύεται για την ηλικία του, και το νόημα είναι πως, όπως τώρα εσύ ειρωνεύεσαι εμένα, έτσι κι εσένα, όταν φτάσεις στην ηλικία μου, θα σε ειρωνεύεται κάποιος νεότερος. **β.** λέγεται από ηλικιωμένο σε νέο που παίρνει απήφιστα τη ζωή πως, όταν φτάσει στην ηλικία του, θα καταλάβει τις αγωνίες και τις στεναχώριες που έχει η ζωή. Είναι και φορές που η φρ. εκφέρεται ερωτηματικά: *εκεί που ήσουν ήμουν, εδώ που είμαι θα 'ρθεις;* και λέγεται από ηλικιωμένο, όταν κάποιος νέος του ειρωνεύεται για την ηλικία του και το νόημα είναι πως εγώ πρόλαβα κι έφτασα σ' αυτή την ηλικία που τώρα εσύ ειρωνεύεσαι, εσύ όμως θα έχεις την τύχη να φτάσεις(!).
- εκεί που θα λέγαμε δόξα σοι ο Θεός, είπαμε βόηθα Παναγιά ή εκεί που θα λέγαμε δόξα σοι ο Θεός, είπαμε Παναγία βοήθα, βλ. λ. Θεός.
- εκεί που καθόμουν..., βλ. λ. κάθομαι.

- εκεί που καταστήσαμε, βλ. φρ. εδώ που καταστήσαμε, λ. εδώ·
- εκεί που κλάνει η αλεπού και φωνάζει παππού, βλ. λ. [αλεπού](#)·
- εκεί που κρεμούσαμε τ' άρματα κρεμάμε τις κολοκύθες, βλ. λ. [κολοκύθα](#)·
- εκεί που μας χρωστούσανε μας πήραν και το βόδι, βλ. λ. [βόδι](#)·
- εκεί που πήγαινε να δέσει το γλυκό, βλ. λ. [γλυκό](#)·
- εκεί που πήγαινε να δέσει το πράγμα, βλ. λ. [πρά\(γ\)μα](#)·
- εκεί που πονάει ή εκεί που τον πονάει, αναφέρεται ειρωνικά ή επιθετικά ακριβώς στο σημείο στο οποίο είναι ευάλωτος, που είναι οδυνηρό γι' αυτόν: «κάθε τόσο έφερνε τη συζήτηση εκεί που τον πονάει, δηλ. στο πώς νιώθουν όλοι μέσα σε μια ευτυχισμένη οικογένεια, γιατί ο συνομιλητής του είχε διαλύσει το σπίτι του για μια παλιογυναίκα, που, μόλις του τα 'φαγε, τον παράτησε». (Λαϊκό τραγούδι: **γιατί με χτυπάτε εκεί που πονώ, γιατί με κερνάτε φαρμάκι να πιω**)·
- εκεί που φτάσαμε, βλ. φρ. εδώ που φτάσαμε, λ. εδώ·
- εκεί φτάσαμε! βλ. φρ. εδώ φτάσαμε! βλ. λ. [εδώ](#)·
- έφυγ' από κει που 'ρθε, **α**. έφυγε αστραπιαία, εξαφανίστηκε: «μόλις τον πληροφορήσαν πως έρχονταν οι αστυνομικοί να τον συλλάβουν, έφυγ' από κει που 'ρθε». **β**. εκδιώχθηκε από κάπου βίαια: «κάποια στιγμή δεν άντεξα την γκρίνια του κι έφυγ' από κει που 'ρθε». **γ**. έφυγε από κάπου άπρακτος: «μόλις μου ζήτησε πάλι δανεικά, έφυγ' από κει που 'ρθε»·
- θα σου 'ρθει από κει που δεν το περιμένεις! βλ. λ. [περιμένω](#)·
- κάν' τα μασούρι (ενν. τα λεφτά σου) και βάλ' τα εκεί που ξέρεις, βλ. λ. [μασούρι](#)·
- κατά κει, δηλώνει κατεύθυνση και συνοδεύεται πάντοτε από χειρονομία ή από νεύμα του κεφαλιού που δείχνει το σημείο προς το οποίο κατευθύνθηκε κάποιος ή κάτι: «τον είδα που έφυγε κατά κει || τ' αυτοκίνητο έφυγε κατά κει»·
- κοίτα εκεί! βλ. φρ. άκου εκεί(!)·
- μ' έφερε ίσαμ' εκεί που δεν πάει άλλο, με έφερε σε οριακό σημείο, με έφερε στο απροχώρητο: «δεν την αντέχω αυτή την γκρίνια της, γιατί μ' έφερε ίσαμ' εκεί που δεν πάει άλλο»·
- μ' έφερε ίσαμ' εκεί που δεν παίρνει άλλο, βλ. φρ. μ' έφερε ίσαμ' εκεί που δεν πάει άλλο·
- με χτυπάει εκεί που πονώ, βλ. λ. χτυπώ·
- μέχρις εκεί απάνω, βλ. λ. [απάνω](#)·
- μέχρις εκεί έφτασε η χάρη του! βλ. λ. [χάρη](#)·
- μέχρις εκεί πάει το μυαλό του ή μέχρις εκεί φτάνει το μυαλό του, βλ. λ. [μυαλό](#)·
- μέχρις εκεί που φτάνει το μάτι σου, βλ. λ. [μάτι](#)·
- μια εδώ και μια εκεί, βλ. λ. [εδώ](#)·
- μου 'ρθε από κει που δεν το περίμενα! βλ. λ. [περιμένω](#)·

- να μη φυτρώνεις εκεί που δε σε σπέρνουν, βλ. λ. [φυτρώνω](#).
- να πάει από κει που ήρθε! (απειλητικά ή υβριστικά) να φύγει, να ξεκουμπιστεί, να εξαφανιστεί: «αν έρθει και με ζητήσει ο τάδε, να του πεις να πάει από κει που ήρθε!»
- όπου περπατεί το ποτάμι, από κει θα πεις νερό, βλ. λ. [νερό](#).
- πατάει εδώ και βρίσκεται εκεί, **α.** είναι πολύ γρήγορος, σβέλτος, αεικίνητος: «παρόλο που είναι πολύ χοντρός, εντούτοις πατάει εδώ και βρίσκεται εκεί». **β.** λέγεται και για άνθρωπο με αβέβαιο βάδισμα, ιδίως μεθυσμένου ή που βρίσκεται κάτω από την επήρεια ναρκωτικού: «τον καταλαβαίνεις αμέσως ότι είναι μεθυσμένος, γιατί πατάει εδώ και βρίσκεται εκεί»
- πάω εκεί που και ο βασιλιάς πάει μόνος, βλ. λ. [βασιλιάς](#).
- πήγε από κει που 'ρθε, βλ. φρ. έφυγε από κει που 'ρθε.
- πήδηξε μέχρι κει πάνω, βλ. λ. [πηδώ](#).
- πιο κει, πιο μακριά από μένα: «βάλε πιο κει την καρέκλα σου, γιατί μ' εμποδίζει».
- τα γράφω εκεί που δεν πιάνει μελάνι ή τα έχω γραμμένα εκεί που δεν ιάνει μελάνι (ενν. τα λόγια σου, αυτά που μου λες), βλ. λ. [μελάνι](#).
- τα γράφω όλα εκεί που δεν πιάνει μελάνι ή τα έχω γραμμένα όλα εκεί που δεν πιάνει μελάνι, βλ. λ. [μελάνι](#).
- τα 'φερε από δω, τα 'φερε από κει, βλ. λ. [εδώ](#).
- την έφερε από δω, την έφερε από κει, βλ. λ. [εδώ](#).
- τι καιρό κάνει εκεί πάνω; βλ. λ. [καιρός](#).
- τον γράφω εκεί που δεν πιάνει μελάνι ή τον έχω γραμμένο εκεί που δεν πιάνει μελάνι, βλ. λ. [μελάνι](#).
- τον έστειλα από κει που 'ρθε, τον έδιωξα βίαια, τον εξεδίωξα, τον ξαπέστειλα: «ήρθε και μου ζητούσε πάλι δανεικά και τον έστειλα από κει που 'ρθε».
- τον έφερε από δω, τον έφερε από κει, βλ. λ. [εδώ](#).
- τριγυρνώ (τριγυρίζω) εδώ κι εκεί, βλ. λ. [εδώ](#).
- φεύγ' από κει! ή φύγ' από κει! βλ. φρ. φεύγ' από δω, λ. [εδώ](#).
- φεύγ' από κει ή φύγ' από κει, φύγε, απομακρύνσου από το σημείο που βρίσκεσαι: «φεύγ' από κει, γιατί πέφτουν σοβάδες απ' την οικοδομή».
- φυτρώνει εκεί που δεν τον σπέρνουν, βλ. λ. [φυτρώνω](#).
- ως εκεί απάνω, βλ. λ. [απάνω](#).
- ως εκεί έφτασε η χάρη του! βλ. λ. [χάρη](#).
- ως εκεί πάει το μυαλό του ή ως εκεί φτάνει το μυαλό του, βλ. λ. [μυαλό](#).
- ως εκεί που φτάνει το μάτι σου, βλ. λ. [μάτι](#).